

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет соціальної та психологічної освіти
Кафедра психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Завідувач кафедри

Сафін О.Д.

«09» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 10 ІСТОРІЯ ПСИХОЛОГІЇ

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність: 053 Психологія
Освітня програма: Психологія

Робоча програма з дисципліни «Історія психології» для студентів спеціальності 053 Психологія.

Розробник: Гриньова Наталія В'ячеславівна, доцент, кандидат психол. наук

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри психології
Протокол №1 від «09» серпня 2022 року

Завідувач кафедри психології

(Сафін О.Д.)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії
факультету соціальної та психологічної освіти
Протокол №1 від «09» серпня 2022 року

Голова науково-методичної комісії факультету соціальної та психологічної освіти

(Бондаренко Г.В.)

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	нормативна	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	4/120	4/120
Курс	1	1
Семестр	2	2
Кількість змістових модулів із розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, у тому числі:	120	120
Аудиторні:	40	16
Лекційні	30	8
Семінарські / Практичні	30	8
Лабораторні		
Самостійна робота	60	104
Індивідуальні завдання		
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: висвітлити методологічні засади і основні періоди становлення наукової психології; посилити психологічний аспект професійної підготовки майбутніх психологів шляхом розширення їхніх уявлень про фундаментальність психології, її прикладний характер; про історично сформовані та сучасні підходи до вирішення психологічних проблем життя і діяльності людини, її розвитку, освіти і виховання.

Завдання: представити найбільш значні досягнення світової та вітчизняної психологічної думки як зв'язний історично обумовлений процес; розвивати у студентів вміння та навички аналітичного вивчення та критичного освоєння праць видатних представників психологічного знання; розкриваючи наступність у розвитку наукового психологічного пізнання, показати необхідність звернення до історичного минулого з метою вирішення актуальних проблем і розуміння сучасного стану науки; сприяти розширенню наукового кругозору і підвищенню культури психологічного мислення студентів; на матеріалі біографій вчених минулого показати специфіку наукової праці, його етичні й цивільні боки, спробувати проникнути в лабораторію наукового пошуку творчої особистості.

3. Результати навчання за дисципліною

Очікуванні результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти набувають такі **компетентності:**

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ФК 1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

ФК 3. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

Очікувані результати навчання:

ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення навчально-професійних завдань.

ПРН 4. Брати активну участь у громадсько-політичному житті, мати громадянську позицію, високу історико-політичну культуру та застосовувати дані історичної науки для вирішення навчально-професійних завдань.

Навички **Soft skills** – комунікабельність, вміння виступати перед аудиторією, вміння приймати рішення, відповідальність, вміння формувати команду та працювати в ній, вміння вирішувати проблему, наполегливість, вміння критично мислити, здатність порозумітись, розвиток соціальних навиків та емоційного сприйняття, уміння аргументувати свою думку.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Розвиток психологічної думки від Стародавнього світу до 18 ст.

Тема 1. Вступ. Предмет історії психології

Дотримання академічної доброчесності під час вивчення дисципліни «Історія психології». Предмет історії психології. Концепції історії психології. Критерії періодизації історії психології. Методи історії психології. Основні фактори та принципи, які визначають розвиток психології.

Тема 2. Міфологічна і народна психологія. Психологія в Стародавньому світі

Формування первісних уявлень про душу. Виникнення і суть анімізму. Душа у віруваннях стародавніх єгиптян. Розвиток психології в Стародавньому Китаю. Психологія самовдосконалення. Релігійні ідеї Стародавньої Індії. Старослов'янські міфологічні вірування в душу.

Тема 3. Антична психологія

Уявлення про душу філософів Мілетської школи. Розуміння природи душі Гераклітом. Природньонаукові уявлення Алекміона. Психологічні погляди Емпедокла. Поняття про душу у вченні Анаксагора. Гіппократ і його вчення про темперамент. Філософсько-психологічна концепція Левкіппа-Демокріта. Філософсько-психологічна система Сократа - Платона. Вчення Арістотеля про душу. Психологічні погляди стоїків. Епікур про душу. Психофізіологія Галена.

Тема 4. Психологічні теорії Середньовіччя та епохи Відродження

Моністичне тлумачення зв'язку тіла і душі. Психологія А. Августина. Психологічні погляди Фоми Аквінського. Знання як психологічний феномен в арабському Відродженні. Психол. дослідження Авіценни. Психологічні ідеї епохи Відродження. Вчення про душу Ф.Бекона.

Тема 5-6. Психологія 17-18 століть

Психологічні ідеї культури барокко. Емпірична психологія. Вирішення психофізіологічної проблеми Р. Декартом. Основи емпіричної психології Д. Локка. Монадологічна психологія Лейбніца. Зародження та виникнення асоціативної психології. Антропологія І. Канта. Вчення Б. Спінози. Й.К. Лафатер Фізіогноміка. Месмеризм. Ф.А. Месмер.

Тема 7. Розвиток психології в Україні

Психологія в Київській Русі. Виникнення та розвиток психології у 17ст. Подальший розвиток у 18 ст. Розвиток психології 19 - 20 століть.

Змістовий модуль 2. Становлення та розвиток наукової психології

Тема 8-9. Психологія 19 ст. Психологія як природнича наука

Походження психічних властивостей. Еволюційна теорія Ч. Дарвіна. Рефлекторна теорія психічного І.М. Сеченова. Роль спадковості у формуванні психічного за Т. Ріббо. Виникнення психофізики Фехнера та психометрії. Психологія „колективної свідомості” Е. Дюргейма. Психологія „колективних уявлень” Л. Леві-Брюля. „Психологія мас” Лебона. Психологічна „теорія поля” К. Левіна. Психологія дії: операціональна теорія інтелекту Ж.Піаже.

Тема 10-11. Становлення наукової психології. Фундаментальні напрямки психології

Психологія як наука про безпосередній досвід В. Вундта. Зміст структуралізму Е.Б. Тітченера. Розвиток експериментальної та прикладної психології. Теорії Ф. Гальтона.

Психологія свідомості В. Джемса. Психологія біхевіоризму. Основні положення необіхевіоризму. Гештальтпсихологія.

Тема 12-13. Психоаналіз

Ортодоксальний психоаналіз З. Фрейда. Індивідуальна психологія А. Адлера. Аналітична психологія К.Г. Юнга. Неофрейдизм. Дитячий психоаналіз.

Тема 14. Розвиток радянської психології

Вища нервова діяльність. Експериментальні дослідження І.П. Павлова. Рефлексологічна теорія психіки В.М. Бехтерева. Культурно-історична концепція Л.С. Виготського. Теорія провідної діяльності О.М. Леонтьєва. Психологія установки в теорії Д.М. Узнадзе.

Тема 15. Сучасні напрямки та проблеми психології

Гуманістична психологія А. Маслоу. Ієрархія потреб К. Роджерса. Когнітивна психологія. Принципи гештальттерапії Ф. Перлза. Психодрама Д. Морено. Логотерапія В. Франкла. Ретроспективний аналіз проблеми інвалідності від сучасності до нашого часу.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
л		п	ла б	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Розвиток психологічної думки в Стародавньому світі.												
Тема 1. Вступ. Предмет історії психології		2	2				8				4	4
Тема 2. Міфологічна і народна психологія. Психологія в Стародавньому світі.	12	2	2		2	2	10	2			4	4
Тема 3. Антична психологія.	8	2	2		2	2	14		2		6	6
Тема 4. Психологічні теорії Середньовіччя та епохи Відродження	8	2	2		2	2	8				4	4
Тема 5-6. Психологія 17 – 18 століть.	8	2	4		2	2	12	2	2		4	4
Тема 7. Розвиток психології в Україні.	8	2	2		2	2	12				6	6
Разом за змістовим модулем 1	44	12	14		10	10	64	4	4		28	28
Змістовий модуль 2. Становлення та розвиток наукової психології												
Тема 8-9. Психологія 19 ст.	12	4	4		2	2	10		2		4	4

Психологія як природнична наука.												
Тема 10-11. Становлення наукової психології. Фундаментальні напрямки психології.	16	4	4		4	4	14	2			6	6
Тема 12-13. Психоданаліз	16	4	4		4	4	14	2			6	6
Тема 14. Розвиток радянської психології.	8	2	2		2	2	8				4	4
Тема 15. Сучасні напрямки та проблеми психології.	12	2	2		4	4	10	2			4	4
Разом за змістовим модулем 2	76	18	16		20	20	56	4	4		24	24
Усього годин	120	30	30		30	30	120	8	8		52	52

6. Теми семінарських занять

№ заняття	Тема заняття	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Вступ. Предмет, завдання історії психології.	2	
2	Розвиток психологічної думки в Стародавньому світі.	2	
3	Антична психологія	2	2
4	Психологічні теорії Середньовіччя та епохи Відродження.	2	
5	Психологія 17 – 18 століть.	4	2
6	Розвиток психології в Україні.	2	
7	Психологія 19 ст. Психологія як природнична наука.	4	2
8	Становлення наукової психології. Фундаментальні напрямки психології.	4	
9	Психоданаліз	4	
10	Розвиток радянської психології.	2	
11	Сучасні напрямки та проблеми психології.	2	2
	Разом	30	8

7. Самостійна робота

Теми, що виносяться на самостійне опрацювання необхідно презентувати під час семінарського заняття (чи під час індивідуальної консультації з викладачем). В умовах дистанційного навчання завдання для самостійної роботи прикріплюються окремим документом в Інформаційно-освітньому середовищі (Moodle).

№ з/п	Назва теми	Форма	Кількість годин	
			Денна форма	Заочна форма
1	Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти	есе	4	6
2	Вступ до історії психології. Місце і значення історії психології в системі наукового знання.	повідомлення	4	6
3	Психологічні вчення країн Сходу	презентація	4	8
3	Основні визначення поняття «душа» у працях античних філософів	таблиця	4	8
4	Порівняльний аналіз психологічних теорій епохи Середньовіччя та Відродження	таблиця	4	8
5	Основні психологічні теорії та їх автори 17-18 ст.	таблиця	6	8
6	Психологія в Україні та українська культура XX ст.	реферат	4	6
7	Описова психологія В. Дільтея	повідомлення	4	6
8	Дослідження Г. Еббінгауза з вивчення пам'яті	повідомлення	4	6
9	Основні концепції представників гештальтпсихології	таблиця	4	8
10	Розвиток експериментальної психології в XX ст.	таблиця	4	8
11	Становлення та розвиток гуманістичного психоаналізу	презентація	4	6
12	Основні психоаналітичні теорії в XXI ст.	повідомлення	4	6
13	Розвиток природничої психології у працях Д.І. Менделєєв, І.І. Мечников, І.М. Сеченова, А. А. Ухтомського	реферат	6	8
14	Самоактуалізація та її значення в концепціях А. Маслоу та В. Франкла.	повідомлення	4	6
	Разом		60	104

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ п/п	Критерії оцінювання	Кількість балів	Разом
1	Повнота розкриття питання. Логіка викладення, культура мовлення, впевненість, емоційність та аргументованість	1	2
2	Використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань, інтернет ресурсів тощо)	0,5	
3	Аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки	0,5	

Тема заняття (кількість годин)	Форма діяльно сті	Методи навчан ня й оцінюв ання	Оцінюва ння аудиторн ої роботи	Завдання самостійної, домашньої роботи та методи оцінювання	Рекомендов ана література й інформацій ні ресурси	Оцін юван ня самос тійної робот и	Термін виконання самостійної роботи 8
Модуль 1							
Змістовий модуль 1. Розвиток психологічної думки від Стародавнього світу до 18 століття							
Вступ. Предмет історії психології (2 год.)	Лекція	МН1; МН2; МН4.			№ 2, 3,4		
Вступ. Предмет історії психології (2 год.)	Семинар	МН3; МН4; МН5. МО1.		1.Академічна добросесність студентів. МО2. 2.Вступ до історії психології. Місце і значення історії психології в системі наукового знання. МО1, МО2.	№ 1, 3, 2, 5	2 бали	До проведення аудиторного заняття.
Міфологічна і народна психологія. Психологія в Стародавньому у світі (2 год)	Лекція	МН1; МН2; МН4.			№ 2, 5.		
Міфологічна і народна психологія. Психологія в Стародавньому у світі (2 год.)	Семинар	МН3; МН4; МН5. МО1.	2 бали	1.Психологічні вчення країн Сходу. МО2.	№ 1, 3, 2, 5.	2 бали	До проведення аудиторного заняття.
Антична психологія (2 год.)	Лекція	МН1; МН2; МН4.			№ 2, 5, 6.		
Антична психологія (2 год.)	Семинар	МН3; МН4; МН5. МО2.	2 бали	1. Основні визначення поняття «душа» у працях античних філософів МО2.	№ 1, 2, 3, 5.	2 бали	До проведення аудиторного заняття.

Психологічні теорії Середньовіччя та епохи Відродження (2 год.).	Лекція	МН1; МН2; МН4.			№ 2, 5, 6.		
Психологічні теорії Середньовіччя та епохи Відродження (2 год.).	Семінар	МН3; МН4; МН5; МН6. МО3.	2 бали	1. Порівняльний аналіз психологічних теорій епохи Середньовіччя та Відродження МО2.	№ 1, 2, 3, 5.	2 бали	До проведення аудиторного заняття.
Психологія 17 – 18 століть (4 год.)	Лекція	МН1; МН2; МН4.					
Психологія 17 – 18 століть (4 год.)	Семінар	МН3; МН4; МН5; МН6. МО3.	2 бали	1. Основні психологічні теорії та їх автори 17-18 ст. МО2.	№ 1, 2, 3, 5.	2 бали	До проведення аудиторного заняття.
Розвиток психології в Україні (2 год.)	Лекція	МН1; МН2; МН4.			№ 2, 4, 6.		
Розвиток психології в Україні (2 год.)	Семінар	МН3; МН4; МН5. МО1.	2 бали	1. Психологія в Україні та українська культура ХХ ст. МО2.	№ 1, 2, 3, 4, 6.	2 бали	До проведення аудиторного заняття.
Модульний контроль 1.	Оцінювання програмних результатів навчання	МО4.	8 балів				
Змістовий модуль 2. Становлення та розвиток наукової психології							
Психологія 19 ст. Психологія як природнича наука (4 год.)	Лекція	МН1; МН2; МН4.			№ 2, 5, 6.		
Психологія 19 ст. Психологія як природнича наука (4 год.)	Семінар	МН3; МН4; МН5. МО2.	2 бали	1. Дослідження Г. Еббінгауза з вивчення пам'яті. 2. Описова психологія В. Дільтея.	№ 1, 2, 3, 5.	2 бали	До проведення аудиторного заняття.

				МО1, МО2.			
Становлення наукової психології. Фундаментальні напрямки психології (4 год.)	Лекція	МН1; МН2; МН4.			№ 2, 5, 6.		
Становлення наукової психології. Фундаментальні напрямки психології (4 год.)	Семінар	МН3; МН4; МН6. МО2.	2 бали	1.Основні концепції гештальтпсихології та її представників. МО2. 2. Розвиток експериментальної психології в ХХ ст. МО2.	№ 1, 2, 3, 5, 7.	2 бали	До проведення аудиторного заняття.
Психоаналіз (4 год.)	Лекція	МН1; МН2; МН4.			№ 2, 5.		
Психоаналіз (4 год.)	Семінар	МН3; МН4; МН5. МО3.	2 бали	1.Становлення та розвиток гуманістичного психоаналізу. МО2. 2.Основні психоаналітичні теорії в ХХІ ст. МО2.	№ 1, 2, 3, 5.	2 бали	До проведення аудиторного заняття.
Розвиток радянської психології (2 год.)	Лекція	МН1; МН2; МН4.			№ 2, 5, 7.		
Розвиток радянської психології (2 год.)	Семінар	МН3; МН4; МН5. МО2.	2 бали	1.Розвиток природничої психології у працях: Д.І. Менделєєв, І.І. Мечников, І.М. Сеченова, А. А. Ухтомського МО1, МО2.	№ 1, 2, 3, 5.	2 бали	До проведення аудиторного заняття.
Сучасні напрямки та проблеми психології (2 год.)	Лекція	МН1; МН2; МН4.			№ 2, 5, 7.		
Сучасні напрямки та проблеми психології (2 год.)	Семінар	МН3; МН4; МН5. МО1.	2 бали	1.Самоактуалізація та її значення в концепціях А.Маслоу та В.Франкла. МО1, МО2.	№ 1, 2, 3, 5, 7.	2 бали	До проведення аудиторного заняття.

Модульний контроль 1.	Оцінювання програмних результатів навчання	МО4.	8 балів				
Підсумковий контроль	Екзамен	МО6.	10 балів				
Модуль 2							
				Виконання ІНДЗ		14 балів	

8. Індивідуальні завдання

Виконати одне завдання на вибір:

1. Дослідити особливості виникнення та становлення психологічних знань, теорій, напрямів, наукових шкіл в різні історичні періоди та представити у вигляді порівняльної характеристики наступні етапи розвитку психології:

- 1) Розвиток психологічних ідей Стародавнього світу та Античної епохи (порівняльна характеристика).
- 2) Зв'язок ідей Античної психології з психологічними теоріями епохи Середньовіччя.
- 3) Психологічні теорії Середньовіччя та епохи Відродження (порівняльна характеристика).
- 4) Роль епохи Просвітництва у становленні наукової психології.
- 5) Психологічні теорії 19 ст. та сучасні напрями психології (порівняльна характеристика).

2. Взяти участь в науково-практичній конференції (написати статтю, тези, виступити з доповіддю) – 14 балів.

№ п/п	Критерії оцінювання ІНДЗ	Максимальна кількість балів
1.	Повнота виконання завдань (наявність усіх необхідних структурних елементів)	2
2.	Рівень самостійності виконання	3
3.	Наявність належних висновків та узагальнень	3
4.	Якість оформлення відповідно до вимог	3
5.	Включення до змісту науково-пошукової роботи матеріалів першоджерел	3
	Всього	14

9. Методи навчання

Загальний стиль навчання – завдання-орієнтований. Лекційні курси поєднуються із семінарськими заняттями, робочими зустрічами. Переважно навчання відбувається в групах, з дискусіями та підготовкою презентацій.

Методи навчання (МН):

- МН 1 – проблемна лекція;
- МН 2 – частково-пошуковий метод;
- МН 3 – репродуктивний метод;
- МН 4 – метод дискусії;

МН 5 – складання структурно-логічної схеми;

МН 6 – проблемне навчання;

10. Методи контролю

Формами контролю знань здобувачів є поточний, модульний і підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять, він має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи. Модульний контроль проходить після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля. Форму модульного контролю (у вигляді тестів, письмової контрольної роботи, колоквиуму) обирає лектор дисципліни. Після проведення модульного контролю з усіх змістових модулів і визначення їх рейтингових оцінок лектор дисципліни визначає загальний рейтинг здобувача з навчальної роботи.

Методи оцінювання (МО):

МО 1 – усне опитування;

МО 2 – письмове опитування;

МО 3 – тестування;

МО 4 – модульний контроль;

МО 5 – підсумковий контроль.

МО 6 – екзамен.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання відповіді на занятті

Кількість балів	Характеристика відповіді
4	Здобувач засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, логічно та обґрунтовано будувати висновки; безпомилково відповідає на питання, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійне опрацювання. Виконав завдання самостійної роботи.
3	Здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного завдання; неповно відтворює основний зміст матеріалів, які виносяться на самоопрацювання. Виконав завдання самостійної роботи.
1-2	Здобувач в основному засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення, при відтворенні основного навчального матеріалу допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, непереконливо відповідає, плутає поняття, фрагментарно відтворює матеріал, що виносився на самостійне опрацювання. Виконав завдання самостійної роботи.
0	Здобувач не опанував навчальний матеріал з теми, не знає

	наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані. Не виконав завдання самостійної роботи.
--	---

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота																ІНДЗ	ПК	Сума	
ЗМ1						ЗМ2													
1	2	3	4	5	МК 1	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	МК 2	14	10	100
4	4	4	4	4	8	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8			

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	відмінно	зараховано
82–89	добре	
75–81		
69–74		
60–68	задовільно	
35–59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Рекомендована література

Основна

1. Історія психології: навчальний посібник / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т. імені Павла Тичини; уклад. Н.В. Гриньова. Вид. 2-ге, допов. Умань: ВПЦ Візаві, 2020. 174 с.
2. «Історія психології». Збірник тестових завдань. Навчально-методичний посібник / Уклад.: Н. В. Гриньова. Умань., 2017. 104 с.
3. Історія психології. Уклад. О. О. Авраменко. Умань: Візаві, 2020. 142 с.
4. Жуков С.М. Історія психології. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 230 с.
5. Osodlo V., Perepeliuk T., Osadcha L., Hrynova N. Features of self-realization of the subject in a military-professional activity. *Edición Especial. Opción*. Universidad del Zulia. Venezuela. 2019. Vol. 35. P. 429–445. URL: <https://produccioncientificaluz.org/index.php/opcion/article/view/24708>

Допоміжна

1. Гриньова Н.В. Історія психології: методичні рекомендації. Умань: ВПЦ «Візаві», 2022. 50 с.
2. Гриньова Н. В. Методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів початкового циклу вищої освіти з дисципліни «Історія психології». Умань: УДПУ, 2022. 14 с.
3. Становлення психологічної думки в Україні: провідні ідеї та історія розвитку / за ред. В. В. Турбан. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. 305 с.
4. Освітній простір в контексті гуманістичної парадигми: психологічні пріоритети сучасності. Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, Canadian

- publishing office «Accent Graphics Communications & Publishing», м. Київ, Україна - м. Оттава, Канада. 2021. ISBN 978-1-77192-605-5 doi: 10.33531/farplss.2021.1.9 URL: <https://lib.iitta.gov.ua/725180/>
5. Актуальні проблеми психології: збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Том 14: Методологія і теорія психології. Випуск 4. Методологія і теорія психології, 4 (14). 2020. ПП Лисенко М.М., м. Київ, Україна. ISBN ISSN 2072-4772 URL: <https://lib.iitta.gov.ua/725433/>
  6. Конвенція про права осіб з інвалідністю. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text
  7. Benjamin L. T. A brief history of modern psychology. Malden, MA: Blackwell Publishing. URL: <https://www.wiley.com/en-us/A+Brief+History+of+Modern+Psychology%2C+3rd+Edition-p-9781119493242>
  8. Leahey T. H. A history of psychology: From antiquity to modernity (7th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Education. URL: <https://www.uv.mx/rmipe/files/2017/05/A-history-of-modern-psychology.pdf>
  9. Shultz D. P., & Schultz, S. E. A history of modern psychology (9th ed.). Stanford, CT: Cengage Learning. URL: <https://nobaproject.com/modules/history-of-psychology>

14. Інформаційні ресурси

1. Використання інформації про історію психології, розміщеної на веб-сторінках:
  - <https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=9070> – електронний курс ОК «Історія психології»;
  - <http://psyj.udpu.edu.ua/> - сайту Психологічного журналу;
  - www.nduv.gov.ua - бібліотеки імені В.І.Вернадського;
  - <https://lib.iitta.gov.ua/> - Електронної бібліотека НАПН України;
  - <http://psychology-naes-ua.institute/info/253/> - бібліотеки ім. А.Ф. Залевської Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України;
  - <http://psychology-naes-ua.institute/info/132/> - сайту Лабораторії загальної психології та історії психології ім. В.А. Роменця Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України;
  - <https://library.udpu.edu.ua/> - Електронної бібліотека УДПУ імені Павла Тичини;
  - <https://dspace.udpu.edu.ua/> - Електронний інституційний репозитарій УДПУ імені Павла Тичини.
2. Сайти з неформальної освіти:
  - <https://prometheus.org.ua/> - платформа Прометеус;
  - <https://www.ed-era.com/courses/> - студія онлайн-освіти EdEra;
  - <https://eduhub.in.ua> - Освітній Хаб - EduHub.in.ua
3. Podcast: History of Psychology Podcast Series
<http://www.yorku.ca/christo/podcasts/>